

انتخاب شیوه جبران خسارت ناشی از نقض قرارداد

مطالعه تطبیقی

نگارنده:

دکتر ایمان صفانی دهج

موسسه مطالعات و پژوهش‌های حقوقی

تهران - ۱۳۹۸

سرشناسه	دهقانی دهج، ایمان، ۱۳۶۵-
عنوان و نام پدیدآور	انتخاب شیوه چیران خسارت ناشی از نقض قرارداد: مطالعه تطبیقی نگارنده ایمان دهقانی دهج؛ ویراستار ترگس صادقی.
مشخصات نشر	تهران: موسسه مطالعات و پژوهشهای حقوقی شهر دانش، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	۴۰۷ ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۴۷۵-۰۸۰-۶
وضعیت فهرست‌نویسی	فیا
یادداشت	کتابنامه.
موضوع	نقض قرارداد - ایران
موضوع	Breach of contract -- Iran
موضوع	خسارت - ایران
موضوع	Damages -- Iran
موضوع	حقوق تطبیقی
موضوع	Comparative law
رده بند کنگره	KMH۸۲۶:
رده بندی دی‌ریبی	۳۴۶/۵۵۰-۲۲:
شماره ثبت‌شناسی ملی	۶۰۳۴۹۶۶:

با مراجعه به فرومایه اینترنتی شهر دانش از مزایای خرید آنلاین و تخفیف ویژه برخوردار شوید.

www.shahredanesh.com

عنوان:	انتخاب شیوه چیران خسارت ناشی از نقض قرارداد؛ مطالعه تطبیقی
تألیف	دکتر ایمان دهقانی دهج
ناشر	مؤسسه مطالعات و پژوهشهای حقوقی شهر دانش
ویراستار و صفحه‌آرا	ترگس صادقی
طراح جلد	ترگس صادقی
نوبت چاپ	اول
تاریخ چاپ	۱۳۹۸
شمارگان	۳۰۰
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۴۷۵-۰۸۰-۶
بهاء:	۶۲,۰۰۰ تومان

حق چاپ محفوظ است.

تهران - خیابان کریمخان زند - خیابان سنایی - خیابان نهم - خیابان گیلان - پلاک ۵
 کد پستی ۱۵۸۵۷۴۳۱۱ صندوق پستی: ۱۵۸۷۵/۴۵۳۹ تلفن: ۸۸۱۱۵۸۱ نمابر: ۸۸۱۱۵۸۰
 Website: <http://www.sdil.ac.ir> Email: publication@sdil.ac.ir

فهرست اختصاری مطالب

۱۱	فصل اول: کلیات تحقیق
۱۱	۱-۱- پیشینه تحقیق
۱۵	۱-۲- اهمیت تحقیق
۱۰۹	فصل دوم: ماهیت، چگونگی و آثار انتخاب شیوه جبران نقض قرارداد
۱۱۰	۱-۲- ماهیت انتخاب شیوه جبران نقض قرارداد
۱۳۲	۲-۲- چگونگی انتخاب شیوه جبران نقض قرارداد
۱۶۵	۳-۲- آثار انتخاب شیوه جبران نقض قرارداد
۲۱۷	فصل سوم: سلسلهه آثار انتخاب شیوه جبران نقض قرارداد
۲۱۷	۱-۳- حقوق ایران
۲۶۷	۲-۳- حقوق کامن لا
۲۸۲	۳-۳- اسناد تجاری بین‌المللی
۲۹۷	فصل چهارم: جمع شیوه‌های جبران نقض قرارداد
۲۹۷	۱-۴- حقوق ایران
۳۳۱	۲-۴- حقوق کامن لا
۳۴۳	۳-۴- اسناد تجاری بین‌المللی
۳۶۶	نتیجه‌گیری
۳۷۳	پیشنهادهای تحقیق
۳۷۵	فهرست تفصیلی مطالب
۳۸۴	فهرست منابع

پیشگفتار

شکی نیست که قراردادهای هنگامی دارای ارزش مطلوب و واقعی هستند که دارای ضمانت اجرای مناسب و کارآمدی باشند. در زمانی که قراردادی نقض می‌شود و یکی از طرفین تعهد خود را اجرا نمی‌کند، بحث شیوه‌های جبران نقض قرارداد مطرح می‌گردد. الزام به اجرای عین تعهد، اعمال حق فسخ، تعمیر، تعویض، تقلیل ثمن و در نهایت گرفتن خسارت ناشی از نقض قرارداد، شایع‌ترین روش‌های جبرانی می‌باشند. شیوه‌های مزبور و مفاهیم هر کدام در کتب و مقالات و آثار متعددی مورد بحث قرار گرفته و مطالب لازم بیان شده است؛ اما آنچه که ما را به این پژوهش واداشته است، اساساً نحوه به کارگیری شیوه‌های جبران نقض قرارداد، تأثیر یکی بر دیگری و به تبع آن رابطه بین آنهاست که از مجموع آن می‌توان به انتخاب شیوه مقابله با نقض قرارداد تعبیر نمود.

پژوهش را با طرح چند سؤال آغاز می‌کنیم. بعد از آنکه قراردادی نقض شد، اساساً انتخاب شیوه جبران نقض قرارداد به چه نحوی صورت می‌گیرد؟ آیا صرف انتخاب اولیه شیوه و اعلان از سوی خواهان کافی است یا آنکه تقدیم داد و است و مطالبه از دادگاه را باید انتخاب به حساب آورد؟ چه محدودیت‌هایی بر انتخاب شیوه جبران نقض قرارداد وارد می‌شود؟ آثار انتخاب انجام‌شده به چه صورت خواهد بود؟ آیا بین سبب‌های جبران نقض قرارداد سلسله‌مراتب وجود دارد؟ آیا شیوه‌های جبران نقض قرارداد با هم قابل جمع می‌باشند؟ باید بیان کرد در همین خصوص، متأسفانه فقدان یک تحقیق جامع و کامل این سؤال و محدوده، خلأ بزرگی را در نظام حقوقی شیوه‌های جبران نقض قرارداد به وجود آورده است. در حقیقت، صرف دانستن انواع شیوه‌های جبرانی به‌طور کلی، وافی به مقصود نبوده و در بسیاری از موارد نمی‌تواند ابهامات پیش‌رو را از میان بردارد، بلکه در عین حال که شیوه‌های جبرانی به سببی تعیین می‌گردند، نحوه اعمال و به کارگیری هر کدام نیز بسیار حائز اهمیت خواهد بود.

بدین تعبیر و برای رسیدن به این مقصود، در تحقیق پیش‌روی به مهم‌ترین مباحث از جمله نحوه و چگونگی اعمال حق انتخاب شیوه‌های جبران نقض قرارداد، آثار انتخاب صورت گرفته بسته به نحوه انتخاب آن، رابطه شیوه‌های جبران خسارت با یکدیگر، وجود یا فقدان سلسله‌مراتب بین آنها، دکترین انتخاب شیوه جبران نقض قرارداد و تمایز از مفاهیم مشابه، تأثیر انتخاب هر شیوه جبران نقض بر سایر شیوه‌های موجود و همچنین امکان یا عدم امکان جمع هر کدام از شیوه‌های جبرانی با یکدیگر پرداخته شده است. در اینجا بایسته است از گرانمایگان و دانشمندان آقایان دکتر اسماعیل نعمت‌اللهی استاد دانشگاه قم، دکتر ابراهیم

عبدی پور فرد استاد دانشگاه قم و ریاست محترم دانشگاه حضرت معصومه (ص)، دکتر محمد صالحی مازندرانی استاد دانشگاه قم، دکتر عزیزالله فهیمی استاد دانشگاه قم، دکتر جلیل قنواتی استاد دانشگاه تهران، دکتر حسن محسنی استاد دانشگاه تهران به پاس همه رهنمون‌ها و یاور‌ها تشکر کنم.

ایمان دهقانی دهج

تهران ۱۳۹۸

www.ketab.ir